

KOLXOSTORDЬN IZI — ÇӨӨЗӨЗИ- NIN TOOZЬN ALAR TӨS EZIZI

S. S. R. Sojusta çurtagan kanca uk albatъga bicik
bazъp съгаръп turgan tөs çeri — TSENTRIZDAT
1931 çы

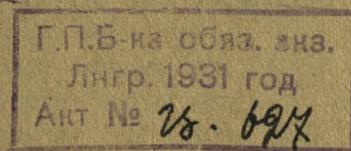
Moskva

Ойрот.
3-55.

KOLXOSTORDOGЬ ISTEGEN IZIN-LE BAR
ÇӨӨЗӨЗИН TOOLOP — COTTOP ALAR
TӨS EZIZI

K. FILATOV kecyrgen

Жи. № 190.

S. S. R. Sojusta çurttagan kanca uk albatъga вичик
вазър съгаарп турган төс чери — Tsentrizdat

Moskva

1931 çыл

Уполн. Главлита № В-4938

Заказ № 1845

Тираж 15000 экз.

Книжная ф-ка Центриздана Народов СССР. Москва
Шлюзовая набережная, 10.

Kolxostordagъ iștegen izinin toozъn cike alъp çoldu turgusarъ — çaan ucurlu kerek.

Nele nemeniң toozъn alar kerekti Lenin munajda ajdyp turatan bolgon; „Sotsializm degeni — nele nemeniң toozъn alar“.

Nele nemeniң toozъn alar kerek, emdi turguza kandыj-da işmekcige, kandыj - da kolxostың clenine çart boľp çat. Ol çaan ucurlu kerektiң aajъna kanajda сыgarga, ol kerekti çakşъ çoldu cike turguzъp alаgъna төs keregi ondo boľp çat. Bu çaan ucurlu kerekti bydyrip turguzъp alarъ ancadala kolxostorgo kerekty boľp çat, kolxostordo bu kerek koomoj iștelip bydyrip turatan bolgon. Boo çetre kolxostordo iștegen iştin bar - çok çөөзөзиниң toozъn alar kerek çakşъ neme kөrgysip bildirtkeni çok bolgon, kolxostorda nele iștegen iş, iștegen iştin kycin aajlu-başıtu turgusarъ, kolgo algan kirelteni clenderdin ortozъnda ylezer, onoң - do өskө kerekter, emdi turguza çanъ ajlanып baştanып çoldu boľp iștelip braatkan.

Kolxostordogъ iștegen iştin nele bar çөөзөзиниң toozъn alar kerek, tyrgen өzyp iștelip bydyrip turgan izine teң bolordon ertelej, onoң soñdop turatan bolgon. Çon uluska kerekty neme çettirip turar çon sadulu kooperativtardың too alar eki kat buxgalterija ol tuzънаң beri kolxostың too alar izine ezizi boldь, ol eki kat buxgalterija emdiгi өjinde kolxostың iștegen izine-de, опъп bydyyzine-de, kelişpej turar boldь, ol eki kat buxgalterija aajъnsa too alarga kolxozniktarga syrekej kyc boľp turgan.

Eki kat buxgalterija aajъnsa iștegen işte, iștelip byder keregi buxgalterdeң balans degen neme kiceep turguzup alatan bolgon. Kolxostogъ iștegen izin toozъn çыл ebе alъp turgan kereginde, kolxosto iștegen iştin akcaa bodovoj, kynniң kycine bodop turgan kereginde, kynniң kycine bodolgon iş çыл tygengelekте basra toozъn alъp bolbos kergende, bu buxgalterija aajъnsa kolxostordogъ nele iştı, nele çөөзени toolop codыn alаgъna sraj keleşpej turgan.

Kolxostordың көвізінде too алър турған scetovottor ви керекti кerekke алвај, nele iштеген kolxosto ішті kynnің kycine водовоj ак-саа вodoop turatan bolgon, „tekuşcij“ balans degen nemeni iштеп bydyrip turatan bolgon. Bu syrekej қаман каршу kerek ис сиңда қаман керекке çetterdi: Kolxostordың көвізінде, iштеген ішті kynnің kycine водовоj аксаа водоп, toolop salgan kijninde kolxostың clen-deri војьпұқ iштеген kynnің kycine аlar ylyydy, ylyy edip водовоj, alatan қалып dep водоп turatan bolgon, оноң ағы kolxostың pravlenijazъ biske алымду dep, қал ақсам вәр dep, онъ алымдар turatan bolgon.

Bu kerekteң ылам, kolxoston әнне қимектеп алаңна sagъstar вар воър туратан bolgon, kolxos degeni — predprijatie, kolxostың ән ulustar (clenderi) çaldap algan işmekcileri ajlu водоп turatan bolgon. Bu kerekteң ылам kolxostың içinde tурған kolxostың clen-deriniң ortозында, kolxosko izenip, kolxoston қөвізінде әнне қип алар каршу sagъstardы тұңдәр туратан bolgon.

Eki kat vuxgalterija-la kolxosto вар çok қөөзөзин, iштеген izin cotop toolop алаңна kycite bolgon, iштеген işke koromçылу-da bolgon. Kolxostың nele вар қөөзөзин, iштеген izin toolop alarga, kolxos үlustarъ bilgedij çenil-de, epty-de, too-scetovodstvo kerek, ol çenil scetovodstvo аајынса kireltezin съgaltazъn toolop алаңна қарагады әнне kerek.

Eң баشتаркъ too алар kerek — akca қөөзөзин toolop алар ke-rek (Bastra kireltege kirgen akсаль, kassa azыра bastra съсытга съкан съgaltanъ); Bu akca қөөзө ol тузънда çакшъ tys cottolъr то-оъзън альар, kacan too алар scetovodstvozъ çenil - de epty - de воър онъ kандыjda kolxostың kizizi bilip онъ сып қартына съсыр turar bolgon bolzo. Eki kat vuxgalterija-la too alarga, ol аајынса iş iшte-ge, tuştagan kolxostың kizizi bolbos - ta, онъ aajlap - ta albas. Kolxos-тың içinde nele вар қөөзөзин, bastra вар çok iштеген izin, kirelte съ-гaltazъn dokument bicikteң kөрүп, онъ çenil epty scetovodstvo аајынса kандыjda kolxostың clenі, kандыjda brigada онъ iштеп bydyrip salar. Nele ішті, nele қөөзөзи toolop Şinzilep kөрөр iş kolxosto қаан ucurlu izi воър çыт, ви қаан iş ol тузънда iшtelip byder, ka-can scetovodstvo çenil epty bolor bolzo.

Ekinci қаан too алар kerek — bastra вар çok қөөзөзин ти-ralaғып, қеpselin, kursagъп сotko алағып, ви mundyj toozън аларъ, kolxostың төs başkarunъп, baza cer keregin başkarar komissarijattың akca қөөзө başkarar belykterdin çazap bergen қалып çenil scetovodstvo аајынса bolzo, ви типъп toozън алар kerek қа-

пъс provlenijada cottolър toozъп альар emes, ви çeeze çatkan cerde — almarlarda, sklatarda cottolър turar, ondo onь cottop toozъп алър turarga knige bicik bolor.

Уcinci — too alar keregi, ви tuzънда eç çaan keregi волър turgаль — iштеген iшtiн kycin cottop alar kerek волър turgan, Bu — iштеген iшtiн kycin toolop cottop alar kerek aaјьпса, kanca bergen çakaru çakyltazъна түнеj bolor kerek, oo çava kolxosto turgan clen-derdin nele iштеген iшtiн ejn etkyrboj iштеген kynniп kycin cottop алър, iшtep bydyrgen kizee bicip berer kerek. Kolxos clenlderdiп nele iштеген izin çanпs kynniп kycine cottolър biciler ucurlu, onь kolxosto turgan ulustardып bile toozъна biciir ucurъ çok. Bu is, emdi turgusa көр kolxostorda koomoj çalçып iшtelip turu; Kolxostып clen-derinin iштеген izin iшtep bydyrip salganda, onь iшtep bydyrgen kizee turgusa-la ciјvej turat, ol iштеген iшtiн kynniп kycin kanca ejge usadala cijer, onoп вазънда kanca kerek undulup kalar, onoп вазънда kanca көр orooş is вар волър turar. Көр saba cerlerde ви iштеген iшtiн kynniп kycin cottop алър ciјp turgаль mundып вар волър çat; iштеген iшtiн kynniп kycin, iшti iшtep bydyrgen tarij bicivej, onь uzadып alala kijninde undulvaj sagъзъна kirgenin ciјp turat, kezik cerde iштеген is ucun tolon berip turat, ol tolondordь kijninde çuup алър ciјp çat. Kezik cerde deze aaјьпа съкpas kanca көр tabel'dardan iшtep bydyrgen iшtiн kynniп kycin bedrep onoп ciјp turat, ви kerek negede çarabas koomoj kerek.

Bu вэлgon orooş is munan аль tort çok bolzъп dep, Kolxos-togъ is iштеген kizi toozъна knizke bolor, kolxostogъ kiziniп iшtep bydyrgen iшtiн kynniп kycin ol knizkee ciјp turar. Bu — çanпs bydyly too aaјьпса kandyda kolxostып kizizi, kolxoston alar kirelte — doxottъ воjьпъп iштеген iшtiн kөvizineп, ol iш-ter bydyrgen çakşyzъпап kere kireltenei алър turgадыj eder kerek. Kolxosto turgan kiziniп nele iшtep bydyrgen izin cikezince cottop алър, onьп воjьпъп knizkizine bicip turza, ol tuzънда, kolxostып kirgen kireltenei bile toozъна ylezer dep tartыnar kizi çok bolor, kolxostып izin iшtevej onoп neme ciјp alar degen sa-gъstular baza çok bolor. Kolxosko kirgen kirilteniп ol kizi alar, kazъzъ съпъна kolxostып izin iштеген bolzo. Kem iшti çakşъ iштеген, iшtep bydyrgen izi көр bolzo, ol көр neme alar. Kem kizi iшtevegen bolzo, ol neme-de albas kuru bolor. Kolxos cleninin iшtep bydyrgen izin, iштеген cerinde-le brigadir kizi iшti koryp, iшti iштеген kiziniп knizkizine ciјp çat, — munca is iшtep bydyrdi dep. Bu

iştiq toozyn alar kerekte munajda cottop toozyn alyp cijp turar bolzo, ol tuzında kolxos ulustarış iş işteerine çilbirkep turar, iş işterine kariuzyp turar.

Nele iştegen iştı zdel'nyj iş azýra iştep, oňyñ cike toozyn alyp, turar bolzo, ol iştep bydyrgen iş iştegen çerinde - le kolxos ulustarış vojlory körüp turar bolzo, ol tuzında kolxos ulustarışın iştegen izinde iştep bydyrgen izi körp boýp turar, desteplinaz өre turup çakşy bolor, nele iştegen iş kolxosto өre kédrylip sýgar, çanç too aýnpca kolxostyq nele iştegen izin aajlu baştu edip cike turguzy alar.

Bu çanç too alar kerekte, çanç soýlm neme mundyj neme boýp çat; - iştegen iş kanajda istelip bydip turu, ol işke kanca kreezi neme sýgyp turu. Çanç too aajnpca iştegen iştıq bir kemçyzine, iştegen iştin sýnnan körüp mundajda kemçipçat; kunnıq kycine (trudo den') materijaldy, baza kunnıq tartkańla na (tjagodnjax) çyl bozogonce bi kunnıq kyci, kunnıq tartkań akcaa bodolyp cottolboj turgan, bir kunnıq kyci, bir kunnıq tartkań kanca çaan vaaga turagyl, oň kolxostyq iştegen iştıq xozajstvo başkargalıpaq, çakşy çamalınpa, kolgo algan aştyn kewizineq kere vo doýlyr vaazyl turgusyyp turar, onoq eske kanca var bolor kerekten çarttalıp keleri өji çyl ucunda bolor.

Munaq kergendø çart boýp çat, çyl baştalganan ala çyl tögynip bozogonce, kolxos içinde var çok bastra nele iştegen izi oncozь cike-tys cottolyp toozyn alyp turar kerek, oň cottop toolop alyp turganda kunnıq kycine cottop turar kerek. Eñ ozo kiceer neme — bastra nele iştep bydyrgen iştı cottop alyp turganda, kolxosto ezily rýalınpa teñdeşirip turup kérər kerek. İş işteer kolxostyq rýalıp ciip-sýndyk iş işteer oike plan bolor kerek. Bi — çanç too alar cot aýnpca kolxostyq provlenijaz, bastra kolxos clenderdiq çiimp - da voýlyq aldyna nele iş kanajp istelip bydip turudep, bastra kolxostyq xozajstvo aajnpca plan kanajda bydip istelip turganyp ijle körüp, algan toodoq vilip turar. Çanç too - cot aýnpca kolxostyq içinde kanca kanca aýp xozajstvo iştı kerele, oň oncozyn teñdeşirip salarga kérərgə çart bolor, onoq etken planı kanajda çakşy tys eştelip turguskanyp kérərgə çenil - de epty - de bolor, ol planda ezilep turguskan iş kanca kreezi istelip bytkenin onoq kérərgə çart bolor.

Bu çaan iştı işteer tuzında, mundyj neme syrekej aýktap kicengendij kerek boýp çat; klas çançpaq bolgon biske ecty karşı ulustar kolxos içinde kogys iştirdi vilip turala ol kogys će-

dikpes ișterdi tam arъ yrep çajradър salarga, çanъ tooпь kerek çok, iştegen iшti ol toolo cottobos kerek dep albadanър ol işke karşu kerek iшtep тұрагынаң ajabas. Klas çanъпаң biske bolgon ectyler kolxostorgo mundыj mundыj karşu syme ajdър turatan bolgon; kolgo algan kirlit - azып kolxostar, bile toozъna ylezer dep, kolxosto iş iшteveze - de ylyyzin, kursagып түңеј alar emej dep ajdър turatan bolgon. Kolxosto nele iştegen iшtiñ kycin akcaa bodoor kerek dep. Kolxosto turgan ulustar kolxosko iş iшtep bergen bolzo oпь ucun akca alar, kolxos provlenrjanan çal akcam ber dep nekep turzъndep — sajgaktap turatan bolgon. Bi çanъ too-cot ajaпса kolxos xozjajstvozъ oñdonър егө съgar, ajdarda — klas çanъпаң biske bolgon eсtyler ol - kolxostып xozjajstvozъ çaranvazып oñdonvozып dep, oпь yrep salargan ele işke kor iş iшterine albadanър turar. Мисъ көre kolxostogъ turgan baстra aktiv ulustarъ, bi çanъ toodъ - cottъ iшtep bazap turarynda, iştegen iшti aajlu bastu iшtep turarynda, oпь çanъ too-lo cottop turaryna bar çok ep argazyla, bar çok syme çөbile oпь kiceep iшteer kdrek, vi iшte klas çanъпаң bolgon karşu kerekterge çaj вегвеj, oпыла kyn kajralъ çokton tarasyzър oodo vazър salar kerek.

Bu çaan iş kerekti onco kolxostып çonъпа baza kolxosto iştegen texnicetskij ulustarga bildirterge çaan çajыltı iş iшteer kerek, bastra kolxos албатызъ bi too alar kerekti vojnyпц kolына algadyj bolzъn, bi çaan ucurlu kerek ajaпса vojnyпц xozjajstvozъ çakşyзъпса iшtep başkarър turar kerek.

Bastrı Sovetterdin partijапып ucrezdenijalarda organizatsijalarda iшtep turgan ulustar, bi çanъ too-co alar kerek kolxostorda kanajyr iшtelip turu, bi çanъ too ajaпса kolxostordagъ iştegen iшtiñ kycin iшtep cottop alър turgan oпь syrekej açкытап kөryp turar kerek, bastra kolxostor vojnyпц çөөзөzin nele iştegen izin bi çanъ toolo iшtep, olorgo çarttap bildirttip iшtedip turar kerek. Bu çanъ too alar kerekti, çakşyзъпсе cike tys kolxostorgo bildirttip, ol çanъ too ajaпса bastra vojnyпц izin cottop alър turar bolzo ol tuzъnda bolşevikterdin ekinci çaskы izin çылғыр çakşy bydyrip alаrъna çakşy bolor.

Kolxostogъ nele çөөзөnin, nele iшtiñ toozъп alar kerek, kolxos xozjajstvozъп çakşy çoldu başkarър ol xozjajstvozъп kөryngen kөrymçyli izin, baza kellektiv xozjajstvanып alдънаң çurttu xozjajstvonaң artыk çakşy bolgonып bildirttip turar ucurlu, ol xozjajstvozъ onoң arъ elbektedip oпь onoң arъ tam вөкө kollektiv xozjajstvoedip turar ucurlu; — iştegen iшten kireltezi kөр bolър turgusarъ, xoz-

jajstvony aajlu baştu başkarań, kolxostogъ ulustardың iștegen iștiň kycin toolop cottop alarъ; kolxosko kirgen kireleni cottop toolop alarъ, onъ kolxos clenderdiń ortozъnda yleștrip alarъ.

Kolxosto turgan ulustardың iștegen izin cottop toolop alarъ, kynniň kycine toolop turar ucurlu; iștegen iști akcaa bodoop cottop alarga sragaj исиръ çok. Nele iștegen iști akcaa bodop alъp turabolzo, kolxosko izenip turar sagыstu ulustar keptej berer, iștegen kyciň destepelinazъ kolxos icinde koomoj boľp, tam arъ çajradalъp barar.

Kolxostordagъ scetovodstvony bilerine, onъ çenil epty edip alarъna, kolxostordagъ nele çeezезин, nele iști cottop toolop alarъna, munaq аъ çanъ too boľp çeptelip turgan, bu too çenil too bolor, bu too do eki kat toolop alъp cijip torar neme çok; eki kat scetovodstvo aaýpsa munaq аъ tort cijsbes ucurlu.

Kolxostordo nele kerekli cottop toolop alarga тиңаң аъ bilerine çenil too boľp çeptelip turgan, ol çenil too aaýpsa bolzo — kolxostың iş iștep bydyrer (proizvodstvennyj) plan kanca kreely bytken onъ cottop toolop alъp turar, kolxosko kirgen съkan akcانь toolop alar. Kolxosko kirgen съkan азъ, kursagъ, eske kandyj materijaldarъ, çeezези onъ toolop cottop turar.

Bu toonъ cottop alar forma aaýpsa 1931 çylda janvar ajdynaň baştańkъ kynnen аъ czazalp iști bazap ișteer ucurlu. Scetovodstvo keregine çanъdan yyredip turgan ulustardы, eski-de scetovod ulustardы çiup yyrederi turgusa-la bolor ucurlu.

Kolxostorda turgan clenderdi, iștegen čerdi, biriktirgen çeezəni cottop — toolop alarъ

Kolxostың clenine çanъdań kirip turgan kizini, kolxostың cleni bolgon kizizin-de bastra onъq bile barkazып-da, kolxos clenderdiń çava spisokaa cijip turgan, onъ ol spisokaa cijier tuzъnda onъq familija-zып, adъp, өвекеzin cijier, clen bolgon kizini-de onъq bile barkazып-da, olor kanca çastu bolgon onъ cijier, kolxosko kirgen kynin cijier, spisok aaýpsa nomerlap salgan, ol kolxostың clenine knizke berip çat, ol koňla bergen knizkee mundыj neme ciip çat; kolxosko biriktirgen çeezegе akt turgusыр onъ cijip çat, ol çeezəni knizkee ciier tuzъnda, onъ eki başka cier — kolxostың yleşpes çeezegе onon kanca kirip çat, kolxostың raýla kancazъ kirip çat, oo yzeri vstupitel'nyj vznos akcadan kancanъ bergenin cijip çat.

Kolxosto turgan ulustardың spisok.

193. çылдаң аյдаң kyninde.

Eecij № №	A d b c o l b	Kolxosto kirgen ejl.	Kanca Çastu	Iske Çarar-va, Çarabas-va	Biriktergen ceezenin vaazb	Palevoj	A ç a a g u

Kolxostың eelengen bastra çerdin toozьн alъp onon opis dep bicikke ciip çat, ciier tuzьnda onon kыra syrer çerdi, eskiden kыra bolgon çerdi, kыra salbagan çapъ çerdi, maala aš salgan çerdi, elen kezer çerdi, onon-do eskezin başka başka ciip çat.

2-ci № forma

Kolxostың kolında turgan çerdin opis—bicigi.

Cijgen nemenin adъ	Kanca gektar	A ç a a g u (boò çerdin planын emeze akt bicikti kozъп çat)

Mal-aş xozjajstvogo kerekty maşыnalardы ви forma-la cottop toozьн ciip çat.

3-ci № forma

Bastra maşыnalardың-la çepselderдин opis-bicigi

193. çылда айдаң kyninde

Bicikke cijgen ejl	Eecij № №	Ne attu maşыna	Kanca maşыna	Kands] zavotton fabrik-tai, cikkан, bydyyunil adъ ne, onon eske kandb] temdej bar.	Fabriktyq №	Q1 maşыnatъ kanalda ølgan	Kanca çel işlep turgan (caan kyc maşыnalarga kore bicili).	Kemmin kollsna isteerge bergen	B a a z b	θ s k e t e m d e k
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Bu bicikke agas týrmustardý, saldalardý, (andazýndardsý) ciýbes ucurlu. Çýl icinde baza maşyna kozýlar bolzo, biriktirgen çeezeneñ kelgen bolzo akt biciki kozo, sadýp algan scet biciku kozo bu too bicikke ciýp çat.

Nele tutkan turalar onoñ-do eskezi bicikke cijer tuzýnda, kizi çurttap çatkan turalardý bir başka, sklad, almar, masterskoj bolgonyp bir başka ciýp turar.

4-ci № Forma

Kolxostyq çeezezi bolgon turalardyq opis-bicigi

Bicikke cilgen ej	Turanby turgan çeri, ne attu, tura-ba, onon tutkan neme-be.	Agaştan-ba, taştan-ba etken ystunde çavızъ ple	Kvadratnyj metrge bo-dzo kańca çaan.	Ol turaga-ba, almar, ka-zaan-ba kańca çaan ne-me kírer (mal toozs-Ba emeze aş kańca tonna bodor)	Kolxostyq końpa kajdan kirgen 1) Clennen-ba. 2) Ç.- sovetteq-ba 3) Sadýp algan-ba 4) Çaný tutkan-ba	Ne kerekke tudenþir turgan	Kandý aajii, bydyn-ba ınsk-ba, çazaarga ke-rek-ba?	Cilgen toons kuultar bolzo temdekleer
-------------------	---	--	--------------------------------------	--	---	----------------------------	--	---------------------------------------

- A ç a a g i: 1) Opis biciktin ucunda çetre işteliþ bytpegen turalardý cijer.
2) Çaný işteliþ turgan turalar bytken soondo opis - bicikke cijer
3) Kolxosko biriktir-gen çeeze-ge kozo kozýsþ turgan turalar bu opis-bicikke yzeri kozýp ciýp turar.

Nele tudenungan turalardyq onoñ-do eske nemeniç, baza çepseldiñ vaazyp çýl ucunda turgusyп çat, kolxos voýypып çýl evre iştinq otcot turgusar tuzýnda, bu tipyp vaazyp turgusar kerekte kolxostordyñ tes başkarudýq aňlu turguskan çakaruu aaýpça voýp çat.

Kolxostyq końnda turgan bastra maldyq týn toozyp mundyj forma opis-bicik-le toolop cottop çat.

5-ci № forma

Maldyq opis bicigi

Bicikke cilgen ej	Ne attu mal ne temdektý	Toozs	Baskaranar ucottyn kartokamý №	Kajdan kelgen mal	Kazъ cerde turup çat, kemnin końpa bergen	Kolxos xozjajst-vonan bargan bolzo, kacan bargan opýç ejin cijer	Eske temdekleter
-------------------	-------------------------	-------	--------------------------------	-------------------	---	--	------------------

- A ç a a r u: 1) Uktu malga vi ok forma-ia başka opis biciк bolor ucurlu
 2) Ajdgъ maldып tъn toozъ çapъstan başka cijer, ook maldы ве-
 lykter cijer.
 3) Kolxosko çapъdan biriktirgen maldы vi opis - biciкke kozър
 çat.

Iş iшter turgan çylкь maldы başkaranan ucot-la, mal toozъ-
 na var kartackanaq kөre tъn toozъn başka biciкke cijer.

Onoq eske iş iшteer mal, emeze kursakka azragan mal, ol mal
 uktu maldып knige biciкke kirvegen bolzo, baza etke azragan maldы,
 ook maldы, bir yyr-le cottolъr biciкke cijlip çat, esken çazъpaq
 kөre-va, emeze eske temdekteq kөre çava opis-biciкke cijlip turgan.

Ajdgъ bolgon maldы, uktu maldы tъn toozъn başka toolop, bi-
 cikke çapъstap cijlip turar.

Kacan kolxostып koльна azragan malъ başka çылу kazagandarda
 turgan bolzo, emeze başka başka konjuşnnda turgan bolzo, onъq
 tъn toozъna biciк çapъs ol turgan cerde cijlip çat, kolxostып prov-
 lenijazъnda deзe ol maldы çava çapъs cijlip turar.

Akçalып содъ

Akçalып knigezi kaznacejdyп koльnda bolor, kaznacej nele ak-
 salы oo cijs turat.

Nele kirelgege kirgen akçalы, oncozъn akcappып knigizine cijs
 çat, vi akcaga kozo akca seberlener kassada, baza bankta çatkan ak-
 salы cijer, ol akcane kizideq kelgen onъ vaza cijs çat.

Kaznacej akçalы algan dep koльна kvitansija berip çat, ol kvit-
 ansijapъ vir katty vojyla artrъsъr salar, ol kirgen akçalы vojy-
 pnyп akçalып knigje cierge ol kvitansijapъ vir katty oo doku-
 ment vojъr çat.

Kotxos icinde съgymga съkan akçalы, kemge bergen nenи ucun
 bergen, kanca kөp akca bergen, onъ oncozъn knigee cijs çat.

Koльnda turgan aru akçalы, koльна tutraj onъ akca sevleer
 kassada-va, emeze bankaa salar ucurlu.

Съgymga съgarar akçalы mundij dokument biciкten kөre съga-
 tъr turar, kөp uluska ylelip turgan akca bolzo, onъ vedomos bi-
 cikteq kөre yleer, ol vedomos - biciк dokument biciк bolor, çapъs
 kizee berer akca bolzo, kolxos provlenijapъ predsedatelinaq kel-
 gen biciк aaјypsa berer, ol biciкte kemge bereten, kanca kөp bereten
 predsedetel' cijs berip çat, akçalы algan kizi ol biciкte — akçalы
 aldым dep — kol salъr turat.

Аксаппъң knigezi

193... ҹыл..... ајдаш

Knigee cijgen ejи	Dokumenttyn №№	Kemneq ne ucun algan, kemge ne ucun teledi	Kirelte	Съгальта	Dokumentardы алдын dep, ваза өскө temdek salar scetovottын ко- лын salar ҹери

Kolxostың төлејтен төlyzin ви 7 № Forma-la cottop alar.

7 № forma

Aйъ kyni	Ciydin №	Kemge, nenin ucun төлејтен төly	Bastratellyydiн toozь	K O L X O S T Ъ N Төлејтен					
				Janvar'	Fevral'	Mart	Aprel'	Mai	Jun'

T E L O J T E N T O L Y Y Z I e j i					Bastratellyydiн toozь	Ezendegi ҹыldarda төлејтен төlyyzi
Çyl'	Avgust	Sentavr	Oktjabr	Nojabr	Dekabr	

Bu forma аајыңса төлејтен төlyylerdi aj toozьна kансанъ төлеј-
tenin biriktrip toolop cottop turar. Ol төлејтен төlyyleri төлејтен
өjинең өткүрвей төlelip turzын dep kolxos onъ kiceep kөryp turar.

Gosudarstvonnъц bankazъна төлөттен төлүүзи баشا саазънга сиiliп, usak srokту kredit-le төлөттенин вир баشا, kыска srokту kredit-le төлөттенин, kantraktatsija аајынса төлөттенин вир баша cijer.

Kolxosko альмdu bolgon ucurezdenijalardыц төлүүzin баشا forma-la cottop toolop алр тутар.

8-ci № forma

Kolxosko төлөly (альмdu) ucrezdenijalardыц vedomos-bicigi

193..... чы

Ай, күн	Сиүдьп №№	Кем, нениң исигү төлөттен	Bastra sumazъ		Төлөп salgan bolzo tem-dekteri
			Salkoj	Akca	

Kolxos војьпъц коънаң bergen objazatel'stvolardsь ucrezdenijalardыц toozъ көр bolbos ucurlu (Bank, Ajmakkolxossojuz, MTS Kooperativ, Kredit onoq-do өскеzi).

Aldынаң ulustarga, ucrezdenijalarga төлүгге akca berer исигү съяцај çok. (Kolxos clenderi-le cottozър turarda оны çакшъ kolxos clenippiн knizkeezine cijp çat).

Xozajstvonnъц kандыj kerekke тудунатан akсанъ avans akca edip toolu аңылар съргарган ulustarga berip çat, kanca ҹаан akca beretenin provlenija кату çakylda съгарып ezizin turguzыр çat. Avans edip bergen ulustarga aldынаң scet acpaj turat. Avans akсанъ algan kizi kassaga војьпъц коънаң raspiska berip çat, ol raspiska kassaда akca болып çadar, kacan avans akсанъ algan kizi, ol algan akсанъ nege tudup yregen otcot bicik kere dokumentu ekelip berze ol tuzында ol akсанъ kassapпъц knigizine cijp çat. Avans akсанъ 5-le konokton өткүре бербес ucurlu, ol avans akсанъ algan kizi 5 konokтө өткүгүвэй ol akсанъ nege tutkanып nege yregenin otcot berer ucurlu.

Baalu сазындар (paj aktsija) баشا opis -bicik-le cottolър turar ucurlu, kassada çadar ucurlu. Gosudarstvonnъц өdyş obligatsija akca banktta-ва emeze akca северлеер kassada çadar ucurlu, оны

kolxos bilip başkańar çat. Bu kerekte opis bicik kerek çok, оның ordına ol өдүş obligatsianь таъштарда raspiska bicik alıp çat, ol raspiska bicik kassada қadar ucurlu.

9 № forma

Güjgen ejí	Ne attu bicik	Serijan-pıç №№	Obligatsijanıç № №	Kança baalı	Kupondor-dın چىك ejí kacan	A ç a a g u

Kolxostyң kirelte-doxodын ylezer tuzında, kolxos војында аксапың font akca turgusıр çat, ol font аксапы ағы beri tutkanda оны ви forma bicik-le cottop turar.

10 № forma

S c e t

Сыгальтага съкан fonttyn toozyn alar knige.

fonttyn

Kirgeni, emeze smeta aaýpsa kireteni			BICIK CIERI	Съдъмга съgargань		
Ajъ kyni	Dokument	Bastr su-mazъ		Ajъ kyni	Dokument	Bastr su-mazъ
			Kecyrgeni..			

Produktanың, materijaldың, azral kursakтың toozын алаң

Kolxostyң koльnda turgan produktanъ, materijaldы karyuszына turgadыj edip оны көрүп северlep çattrıxыр turgan kiziniң koльна таъштары берип çat (klodovşcik, inventardы başkargadыj kiziniң опондо eske ulustың koльnda қadar). Materijaldы, produktanъ, inventardы северlep çattrıxыр көрүп başkargadыj kizilerdi, kolxos cleninin orto-

зъпаң provlenija съгатър çat, оноң kijninde оńь bastra kolxos clenderdiq ćisiplyq çeptədip çat, ol съgargan kiziler војьпъң iş исүн karuuızына turgadıj ulus bolor kerek.

Bastral produktanyp, maldың kursagъпъң, materijaldың çatkan çerinde оńь başkargan kiziler ol-la çerinde оńь knigee cijsr codып alıp turat.

11 № forma

Produkta-la materijaldың knigezi

Produktanyp adь (emeze mal kursaktyң, materialdьң adь)

Çылб, ай, kyni	Dokumentin №№	Kemnen, emeze kaj- dan kelgen	Toozъ	Çылб, ай kyni	Dokumentin №№	Kajdar, kem- ge berdi	Toozъ
			Ştuk-la emeze bes- kenin uuryla				Ştuk-la emeze bes- kenin uuryla

Produkta-la materialdьң knigezinde, produkt toozъна, materijal toozъна, maldың kursak başka toozъна, başka başka scet асырь турар, kireltege kirgen produktanp nokladnoj bicikten, emeze scet bicikten kөre cijip çat.

Kolxostogъ iștep algan produktanp (кытадаң-ва, өлөнпеп-ва aragan таъпаң-ва оноң-do өskөzin) „војьпъң хозяйстvонаң“ kirgen produkt dep knigee cijip çat.

Nele съьымга съкан produktanp vi ok knigege baza ciier, оńь ciertizъnda kemge, kanca bergenin cijer.

Produktanp съьымга съгарар tuzъnda mundyj nemeneң kөryp съgarar ucurlu; kөp uluska bereten bolzo provlenijanyp predsedateli çeptөgen vedomos bicikten kөre berer, kizi тъпъна ҫаңыстаң вегетen bolzo, provlenijanyp predsedateleñan narjad bicikti-va, emeze

çakaru biciktu-va produkt algan kizine ol ekelgen bicikke — aldym dep — kol saldyrar ucurlu.

Kooperativ saduudың lavkazъ var çerde, ol çerde kolxostың almar-lar kladovojo azъra saduudың tovarыn kolxos clenderge berip, olordың knizkezine cijs turar usury çok. Kolxos clenderi kooperativ-tan neme alza bojlorъ tөlөp turar ucur-lu olor usun kolxos teler usury çok.

Almardы-kladovojojdъ bilip başkaryp turgan kizi aj toozъnda kolxostың provlenijazъna vedomos bicik berip çat, kanca produkt, material, kursak съсъмга съкан, kancasъ oo kireltege kirgen, съкан, kirgen produktanың dokumentazъп kozo berip turat.

12 № forma

193 сы ajdып turkipynna almardып-kladovojojdъп съкан kirgen materialdь, produkttyп, tovardып

Vedomos bicigi

Eecij № №	Ne attu mate- rial emeze pro- duct	Bastapъ kynine kanca artib	Toozy, emeze bes- kenin usury	Kirgeni	Съкапъ	1.....ajga 193..... с. artkany.
		Toozy emeze, beskenin usury				Toozy, emeze bes- kenin usury
1	2	3	4	5	6	

Kolxos icinde bastra produktanы keryp cottop bilip turarga, kolxostың kontorъzъnda produkt, produkt başkarypna produkttyп knigezine kolxostың scetovodъ cijs çat, kolxos icinde bastra produkttyп toozъп alyp cottop çat, almar-kladovojo başkazъna cijsvej çat. Pro-

duct sajyp knigede başka stransija cijlip cat, knigege cijerden ozo
aj toozyn bergen klodovşicktardын vedomos bicikterin, olordын do-
kument bicikke teñdeştipir kerele сып cike bolgonың oo cijip çat,
knigege cijigen soondo опьц oncozyn belykter çava çottor turat.

Kirgen съкан produktъц knigezi.

13 № forma

S c e t

(ne attu produkt).

S c e t	Plan aajnca	Çart варь
(ne attu produkt).		
Bastrı ejge		
1) Volovoj çuivz̄		
2) Kъra-aşťn gektar̄		
3) Kolgo alıp iştеп algan ga		
4) Bir gektarda orto çuugană		

Aйъ күні	Dokument	KIRELTEZI	C ь G A L T A Z ь
	Tuurazbaq kır- geni		Zagotovko eten orgonga satkans
	Boýlppaq xozjaist- stvonaq kırgeni		
	Bastrakırgeni		
	Plan aajipa	Çart ber- geni	Satkan tovar ucun alganb
			İstegen kymnin kyçine kire ber- geni
			Xozjaistvonsaq kandyj keregine bergeni
			Bastrak ьскан

Iştegen iştin kycin toolop cottop alarъ

İştegen işke kanca kreezi kyc съкапын kolxos icinde narjad аајыңса toolop cottolyp çat, ol narjadty brigadirdyq kolyna berip çat. Narjadta mundyj neme cottolyp turar; iştegen iştin kөбизин, iştegen iştin çäkszьын, kanca kynniñ kyci kelizip çat, ol işti kanca kreezi ejge bydyrgenin, kanca kolxostyq kizizi, kanca mal emeze maşына, nele çepsel, baza kerekty materijal-bu oncozь narjad bicikte cijlip turar.

N a r j a d

Brigada № 193 çыл
 Brigadir Belygi
 Ucastok Bydyrer ejl

Z A D A N I J A Z b	Işterge bergenin	Iştep bydyrgenin	Iştegen iştin çakş çamanın temdektei
	Iştin adı	Iştin adı	
İşteer iştin çaanı Gektar çerdin, maldıñ tınyı, ştuk, litir			
Ol iştı başkalap kazı өjde bydyrer			
Bir kynnin kycine bydy- rer normazı			
Iştı bastrazıň işterge kanca kynniñ kycine			
Iştin çakş çamanı ¹⁾ {			Çakş iş ucun ber- gen premijazı (səj)
Zadanijsaň bydyrerge съ- gargan			
Er ulustan			
Yj ulustan			Iştı koomoj iştegen ucun çabasatkanı
Çaş uuldardaň			
Tartar kyci			Brigada mərəjlezip çat.
Maşına-la — çepsel			
Materjaldıñ, yrennen, өs- ke nemeneñ			Ne işke mərəjlezip çat.
Narjadıt bergen Narjadıt algan Iştı tabyşträp berdi-(brigadir) Iştı aldım			Udralaş plan aaýn- ca brigada mundıj neme съгаýp tur- gusýp turu:

1) Açaaru: Iştin çakş çamanıň degen cijuda, kыra bolzo kanca çaan tereq sy-
rildi, өske nemeni baza өskelep ajdyp cijer.

Brigadanъ başkarъп çыreten brigadir, narjad kanca kreezi iшtelip bydip turganъ cottop toolop çat, iшti kanca kreezi kolxos ulustarъ iшtep çat, iшteer iшte kanca çылкъ emeze maşыna iшtep çat, kanca kreezi inventar' вагън, baza iшtiň çakşy çamапып көрүп cottop çat. Iш iшtelip bytken kijninde onъ brigadirdып kolъпаң, kъra iшti başkar-gan „kъра iшteci“ ba, emeze provlenijapъn clenі kolъна alъp çat.

Kъra syrer tuzьнда, kъra kezer tuzьнда, aш sogor tuzьнда, bir kynniq icinde kanca kreezi көр iш iшtelip bytkenin kyniп sajып provlenijaga til cettirip çat,— тънса kizi iшtedi dep, munca kreezi iш iшtelip bytti dep, onon-do eskezin ciip çat, onъ cijer tuzьнда narjad bicikke tүnejles bodoldu kъskarta ciip provlenijaga ijp çat.

Brigadanъ iшtegen izi kanca kreezi көр, kanca kreezi çakşy iшtelip bytkenin brigadir narjad bicikitъ bir keltegejnde brigada-da iшtegen kizi toozъn spisok edip alъp turar, ol iшke iшtezip turgan kolxos ulustardып adъ çолып ciip, kizi тъпъна kanca kreezi көр, kanca kreezi çakşy iш iшtedi, kanca kynniq kycine turar iш boldь.

14a. № forma

Eecij № №	Adъ çолъ	Bir kynde iшtegen iшtin көбизи		Basra bydyrgen izi (ga, maldыn tsis orondo eskezi)	Iшtegen kyniп kyci (trudoden)	Clemin emeze kyc- tin knizkee ciigen № №	Iшtin çakşy çamапыпtem- dekteri onon- do eskezi.
		A j d ь n k y n i					
	(iшtin adъ)						
	(adъ çодъ)						

Kolxos cleniniq iшtegen iшterdin kezigin bir kynge iшtep bydyrgenin cottop toolop alarga syrekej kyc boлъp çat (kъra syrer, kъra тұрмаагъ, kъraga yуен сасаръ, aш sogorъ) Anajkanda brigadanъ icinde вelyk вelyk boлъp cottop toolop turgan, bir kynniq basка basка iш-ten көрүп turat iш karъnса iшtelip bytken soondo ol iшti bascylar kolgo alar tuzьнда, ol iшti iшtegen kolxos cleniniq түп toozъna basка kanca kynniq kycine (trudoden') turar, onъ kyciп knizkezine (trudo-vaja knizka) ciip çat.

„Kem çakşə kəp iştep turgan, ol kəp alyr turgan; iş işte-
vej turganъ nemede alvaj turgan — bu kerek onco kolxos-
torgo onco kolxostып ulustarъna ezily kerek bolor ucurlu“. (SSR Sojustып Sovetterdin VI-ci s'ezd çuunnyп turguskan
çөвиннен).

Kolxoзъ

Ajmakъп

Oblastъп

Kolxosto turgan kiziniň iş kycinniň knizkezi

Iştegen istin kynnin kycin bicjten

Familijazъ

Adъ

Өвекеzi

Clen knizkenin №

J a n v a r '

Bicike cijgen kyni	N E A T T U I S I S T E D I	Kanca çaan iştep aldbъ	Kelizip turgan kynnin kycl	Brigadirdып kol salar ceri	Narjaatып №

Bastra kynnin kyci

Clen knizkezine cijp salgan №

Instruktsijazъ

- 1) Kolxos izinen iş išterine çaragan iştep turgan kolxos clenderi er-de kizizi yj-de kizizi iş kyctin clen knizkely bolor ucurlu.
- 2) İş iştep bydyrgen soonde, kolxostып er-de kizizi yj-de kizege İştegen iş ucun kanca iş kyctin kyni keiizip turgan, brigadir onъ olordып knizkee cijp çat.
- 3) Aj bazыnda ajydbъn uckarъ çar iş kyctin knizkede cijgen iş kyctin kyn-derin provlenie өreke toozьna çansы knizkee oncozып biriktre cijp çat.

Bu knizke cijeten biciki iş istelip bytken kijninde, vrgadir vojppny spisoktaq keryp oo cijs çat. Aj tooznya ajdyn şesçar bi iş kystin knizkezi provlenijaga tabyzyp çat, provlenija bir өrekeðe kanca bile ulus iştelenin birge birigip salala өrekoniq bir knizkezine cijs çat. Clenskij knizke bar kolxos kizide oo iş kystin knizkezi berilvej turar, bastra onyq iştеп algan iş kynnin kyci spisaktan keryp kendre onyq clen knizkezine cijsliq turar.

Clen knizkeniñ formazъ

I.

„Akşanъ северле киченіп ақ сағызыла тоолоп соттоң
сыр, хозяйствоң қоду север баşкар, қалкұвај сыр, урдан-
бај сыр іш күстін дестеплінаң кіцееп кату тут.

(Lenin XXI том 443 str).

Kolxoзъ.

Curtsovedi

Ajmaktyq Ojrot Oblastын

Kolxosto turgan kizinniñ clen knizkezi

№

Familijazъ

Adъ

Thetakezi

II

Bilenin toozъ:

Eecij № №	A D B C O L B	Çazъ	Ne iştişter- ge çakşy- biller	Kolxostың clen-va clennin vi- lezi-va	Bile toozında başka solor bolzo tem- dekteleri
1.	İş iştierge çaraǵı:				
2.					
3.					
4.					
5.	İş işternerine çarabavzъ				
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Kolxos provlenijany predsedateli.....

Katçszъ.....

Kolxosko kirgen tuzunda clen knizke kirgen kiziniñ koşna verip çat.

Clen knizkenin №

Kolxozъ

familijazz	adъ
евекеzi	degen kolxostъп cleninen
езектен	çurtsovetъп
Ajmaktyп Ojrot Oblastъп. 193	çыlda ajda kyninde
	çeezeni kolgo algan komisijanyп ulusta-
	degen çeeze alar komisijazz, provlenijanyп
	тъпъп adъ çols
	ergen çakaruu çakyta aaýncsa kolkosko biriktrip turgan çeezeni keryp vaazyn tur-
	gusyp aldys (ustav ajdylgan aaýncsa). 193 çыл aýjedyp
	kyni.

Eecij № №	Ne nemenin adъ, onъп temdegi (taşыпаль, çepseldi iş lsteer maldы eske mal esko ook tek neme).	Toozъ	Kanca baalu bodolgon	A c a a g u

Komisijanyп clen
Komisijanyп clen

IV

Biriktirgen çeezенин sumazънац	protsenttъ boo kidirdi:
	yleşpes çeezege
	Paevoj
Biriktirgenine yzeri koşkonъ { Ylespes Poevoj	s. s.

Clijgen ejj	Ç Θ Θ Ζ Θ Ν Ι Ν Α D B	Toozъ	Bodop turgus- kan vaadъп sumazъ	Pravlenija- пъп kolъ

Cijgen ejl	Akcalo kolxosko bergen başka başka vznos.	Bastrakelli- zip turganb	Kolxosko ber- geni	Kaznacejdeş kolb
------------	--	-----------------------------	-----------------------	---------------------

V

Clen. kn. №.....

1 № kat.

familijazъ

janvar' 193.....çyl.

Kynninq kycininq toozъ

Cijgen kyni	Narjat- tsn №	K E M I Ş T E D I	Ne attu iş	Kanca iştep bydyrdi	Kanca kyp- nin kyci (trū doden)	Brigadirdəq kolb, ol emeze iş kycin knizkezinin №
-------------	------------------	-------------------	------------	------------------------	---------------------------------------	---

Bir aj icinde bastra kynninq kyci.....

Ərəkəniñ eezi bolgon kiziniñ iştegen izin brigadir cijp çat, bile
ulustışq iştegen izin iş kycin knizkezinen kəryp scetovod onon kə-
ryp clenninq knizkezine cijp çat.

VI.

Clen. kn. №

Kolxoznik nek.

Listok №

janvar' 193.....ç.

İştegen iştin kyci ucun avans edip bergen aj icinde akcazъ—eskə produktolarъ.

Bicikke cij- gen ejl	Neni berdi	Kanca toolu	Bastrakelli- zip turganb	Dokument- tsn № kanca	Kassa başkarayıp tur- gan, emeze klobovoj başkargan kiziniñ kol salar çeri	Açaaru
-------------------------	------------	-------------	-----------------------------	--------------------------	---	--------

Kolxoznik kizee akcasp berze onъ kassa başkargan kizi cijp turat, kandъ jprodukt bergende onъ kladovoj (almar) başkarar kizi cijp turat.

İşteer iştin kynniq kycine azыndra avans-la bergen kursaka icer azъ, malga berer kursaktan bergeni.

Bicike cijgen kyni	Dokument-tып №	Ne attu produkt berdi	Kanca kreey	Kladovoj başkarып turgan klzinin kol salar ceti	Açaaru
.

Kolxoznikka produktalъ kacan bergande onъ kladovşcik kizi cijp turat.

VII

Familijazъ

Clen. Kn. №

Adъ

Kolxostogъ kireltene ylezerde bastra izinin

Өвекеzi

kаgыпса cottogоль

193...çыл

Kolxozniktyп bastra војппып bilezi-le چава çыл turkuna iштеп bydyrgen kynniq kyci kynniq kyciボльп cat.

1. Kolxozniktyп koъна bergen akcazъ, produktalarъ onon-do eske nemeni cottop alarъ.

Bir kynniq kycine kanca kelizip turgan	Bastra kynniq kycine kanca keп kelizip turgan	Çыл icinde iştegen kynniq kycine azыndra avans edip bergeni	Kalыпса coltozып alganda kolxoznik kancanь algadж boльп cat.	Biriktirgen çөөзөгө kirelte kirgen, onoп astam boльп kolxoznikka kanca kelizip turgan	Aldым-dep kol salar ceti
.

1. Kolxos koъна kirgen astъ, malga eder kursak astъ, beske salyp (kilogram-la) bodoop ol tuznnda kolxozniktardып ortoznnda ylesterer, kacan kolxos gosudarstvogo bereten artktuu azын тавьштрп bergen bolzo gosudarstvo-lo emeze kooperativtar-la виисаş edip ol виисаş aaýпса телер telyyzin тeleп salgan bolzo. Fond eder astъ, malga kursak

eder ашъ, straxovoj fond eder ашъ съгарыла, ol onco berer ucurlu ke rekterge ашъ berip salgan kijninde onoq artkanып воъыогын ортозында kolxozniktar ylestirip turat.

Bergen ашъп адъ (kursaka icer ашъп mal- ga kursak edip berer ашъп).	Bir kynnin kycine keli- zip turgansъ	Bastrı işte- gen kynnin kycine keli- zip turgansъ	Iştegen iş- tin kynine azýndra avaans edip bergeni	Kägypca on- cozyn cottop alganda kolxozniktyп alatъ тъпса	A ç a a g i	
	Toozъ	Bastrı sumazъ	Toozъ	Bastrı sumazъ	Toozъ	Bastrı sumazъ

Kol salar ceri

Kolxozniktyп kolxos ортозында kandyj-da алъсан төлешкен пе-
мени oncozyn clenskij knizkezine cijp turar (çы icinde kanca akça
bergelin, kanca produkta bergeni, onoq атъ çы tygenip turardaa,
kacan kolxos ашъ kolgo alp yleskende onь baza ol knizkege cijp
turar).

Kolxoznika akça bergende, ol knizkege onь kaznacej cijp turar,
aş kursak bergende onь kladovoj başkargan kizi cijp turat.

Kolxozniktarga bergen çeezени başka knigee kizi тъпна başka
lis cijp turar emes, çeezени bergen kizi clenskij knizkenen
ајылк tolondor yzyp alp turgan, ol yzyp algan tolondo-
рып kolxostып provlenijaga berip çat, ol tolondor ondo başka-başka
caazып kapta çadyp çat.

Kolxostogъ işteer iştin planъ kanajda bydip baratkanып cottop turarъ

İştep bydip turgan işti kanajda cottop turar deze—nele iştep
bydip turgan işti ulajnya kөryp toozyn alp turar kerek.

İsteer iştin (proizvodstvanyп) planъ kanca kreezi bydip turgan-
ып cottop turganda (кыра аш işti, maala işti, kul'tura aştardы, mal-
azrar işti onon-do eskezin) oncozyn başka-başka cottop alp toozyn
alp turat. İştep turgan iş kanca kreezi bytkenin onь brigadir nar-
jad bicikke cijp turat, onco cijgen bicikterden çuup alp onь too-
zyn alp turat.

İş bytken soondo ań ol iştin bydyzzin başkańıp turgan kolxos provleniňańı cleni kərip karyńca końna alıp turat, çaradır końna algan soondo ol narjad bicikti alıp turat, ol işti iştеп bydyrdi dep narjad bicikeń kere bastra kolxostyń izin cottop turat çaan knigee cijp turat.

Brigada toozynда iştеп bydyrgen izi kəp-pe as-va, iştеп bydyrgen izi çakş-va—koomoj-va, ișteer iştin kemçyzin bydyrip saldı-va çok-va, iş ișteer maşnalardı, attardı, eske çepseldi çetre iştetken ve çok-va, malga kursaktı kanajda berip oń kanajda azrap turgan bolgon. Ol işti oncozyn cottop aaýyla sýgarga brigadalardıq bastra narjad bicikerdi çuup teñdeştrip turup kemçyzin turgusıp turat, bastra toozyn alıp turat.

Iştep turgan iş kanca kreezi bydip turganın keryp şinzip ala-tyňa, iştep, turgan iştin bydyyy toozyna (kýra syrerı, kýra týrmaań, yren cacarın onoq-do eskezi) bir başka svodko biciк cijp turat (Çerge salgan өləndər, maala aş, onoq-do eske boluştı ișteerdin) başka svodko biciк biciп turat, ol svodko bicike iş kanca kreezi iştelip bytkenin cijp turat. (Oń cijgezin bu tablitsada cijilgen 15 № forma-nań keryp oo tynej ciji).

Mal azraar işte—iştеп bytken iştin toozyn alarъ

Mal azraarın usaqına turar brigadalar təzelip turat, ol brigadalar vojnyńız izin on kyndik işke narjad biciк alıp oń iştegelep turat, ońq narjad bicigi 14 № formala tynej bolor. Ol narjatta mundıj neme cijp turat—kanca tıń mal azrap turat, iştеп bydyrer iştin kemçyzi kanca, kandyj iş iştеп berer, ol işke kanca kynniń kyci kerek bolor, kanca attıń kyn kyci kerek bolor.

Ișteer iştin planı kanca kreezi bytkenin kýra өlen işte iştin bydyzzinen cottop alıp turat, mal azraar işte deze azragan maldıń çyzinen başkalap toozyn alıp turat, uj mal bir başka, koj mal bir başka. Ol malga kanca kiziniń kynniń kyci sýsyp turat, kanca attıń kynniń kyci sýsyp turat, kanca kreezi kúrsak sýsyp turat, ońq toozyn oncozyn 15 № forma-la toolop cottop turat.

Ișteer iştin planı kanca kreezi iştelip bydip barganın toolop codıń alarъ. Iştin bydyzzinen kere (kýra ișteeri, maala aş ișteeri, kul'tura aş ișteeri onoq-do eskezi).

(Narjad bicikeń kere bu bicike too cijip turat).

Bastrı iş ișteer өejine.....plan aaýyla kəstelgeni mundıj ișteer iştеп berer dep (ișteer iştin çaan,

oo kanca kyci kerek bolgon, kanca at, kanca maşyna, çepsel, onon-do eske neme kerek boldy).

Kolxostyn iş išteer
planypnaq keryp cijip çat

1.
2.
3.

15 № forma

Bicikke cijgen eøji	Brigadany №	Narjattып №	Isti ištep bydyrep ve- rer ezely eøji	NE ATTU IŞ	Kanca çaan iš	Kanca kyn- niq kycine
			Cына bydyrgen eøji		Plan aajynca	Onsъ išterde oo сынла сб- kanb

15 № forma

Ol isti išteerine съкан iştin kyci			Maşnalar-la mal as çepseli		
izinin kyn kyci	Attып kyn kyci	Kыга işke kerekty material (yren onon-do eske neme	Ne attu material	İştin kyni	Açaaru
Plan aajynca	Сынла съкань	Plan aajynca	Ne attu maşnala- lar, baza mal as iştin çepseli	Plan aajynca	Onsъ išterde oo сынла сб- kanb
		Cынла съ- кань	Plan aajynca	Сынла съкань	Onsъ išlep tu- rarda oo сб- kanb
			Kanca toolu		

Brigadaga narjad bicikti bergende, bu knigede cijip çat—mundyj brigadaga mundyj iş išteer vengen dep.

Mal azrap turgan kazandarda - konjuşnede, cocko azraar kazaanda, çelu kazaanda onda turgan maldып түпнен cijip turar bicik bar bolor ucurlu, ol knige bicikke mundyj neme cijip turat—uj mal kanca, tizi cocko kanca, bee kanca, olor kanca çastu, kandyj uktu, erkek ajgыr malga kacan koşkon. Erkek ajgыr maldып toozyn baza

алып турат не attu, канца №, кандыj укту, канца çашту. Tizi mal төрөгөн bolzo çаш bozuuidь, kulundь, cockопъ oo ciip turat. Ol ви-
cikke bu-la onco nemeni brigadir ciip onъ başkarъ turat.

16 № forma

**Bir aj turkunъna mal azraar iştin planъ kanca çaan işteliп bytke-
nin cottop toozъn alarъ**

Ne çyzin вelyk maldar

Бичикке ciijen ejи Nariattyn № №	Brigadanъ № №	NE ATTU IS	TooZъ	Malga çidirgen kursaktып toozъ tsent- nerge bodogonъ			Kanca kyn- ge kanca kizi istedi
Plan aaýnса	Сылла et- keni	Plan aaýnса	Сылла съ- kans	Katu kur- sak	Siloston et- ken kursak	Suuntulu kursaktar	Сылла съ- kans
				Plan aaýnса	Сылла et- keni	Plan aaýnса	Сылла съ- kans
							Plan aaýnса

16 № forma

Ol isti isteerine kanca kyc съктъ		Produktsija- nyн adъ	Bastral volo- voj prod-sija	Tsentnerge, litirge, bolco- ko bodogonъ	Sadanuga çä- raar edip tabystырган produktsija	Isteer iştin planъ kanca kreezi byiken
Kizinin kyn kyci	Attyn kyn kyci					
Plan aaýnса	Сылла et- keni	Plan aaýnса	Сылла съ- kans	Plan aaýnса	Сылла et- keni	Plan aaýnса

17 № forma

Tizi maldын toozъu alar knige

Mal turgan kazaan №

Çылкъ mal turgan konjuşna №

Cocco mal turgan kazaan №

Tizi maldын çyzini (çылкъва uj-sa koj-va cocko-va).	Ne ukitu	Kanca çашту	Ajgъrga koş- kon eejи	Ol mal nen- tezep berdi	Terop bergen mal- da kandyl kuulgan neme bar bolzo, onъ temdektep cijer	Mal emcizi ke- lip kөrgen-de boo Bicijr ucur- lu (neni kerdи neni tapty).	Өjи
							Ajktan sezi

Sytty ujlar turgan kazaan bolgon bolzo, ol ujlardaң saap algan sydin cijp turgadьj vedomos bicik bar bolor ucurlu. Saap algan sydin vedomos bicik-le brigadirga-ba emeze syt çuup turgan kizi tabъstър berip turar, sytti algan kizi ol vedomos bicikke kol salъr turar. Ol ok vedomos bicikte baza temdektep turat — saap algan sytten kancazып boozu azzарына artrъsър salgan.

18 № forma

..... ala (ajdan) (ajda) çetre 193 çыlda saap turgan
ujlardaң sydin (litrge) wodop toozын alar.

Vedomos bicik

UJLARDЫN COLO A D B		O	N	K	Y	U	N	D	V	K	T	I	N
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											

18 № forma

K V N I A J B		B A S T R A Z B											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											
Erten tura		Erten tura											
Tal tyş		Tal tyş											
Enir		Enir											

Açaaru: a) Bir tyşte ujds yc katap saap turu —erten tura, tal tyşte enirde.
b) Vedomos bicikte kynin sajыn cijp turat, kanca sytti boozuu azzарына artrъsър salgan, kancazып tabъstър bergen, tabъstър bergen sytke raspiske bicik bar bolor kerek.

19 № forma

Kolxostyң kassaga:

				degen kolxoznikka
	(familijazъ			
İştep bergen kynnin kycine bodoştro				
	salkoj	193	çыл	* k.
Provlenijanyp predsedateli				
	S c e t o v o dъ			
Aldym				
	№ clen knizkee ciigeni.			
	Kaznacej			

20 № forma
Kirelte order-kvitansija

				Kolxostyң kassaga:
				degen kiziden algan
ne ucun algan				
Symma			solk	akca
		192	“	
	Algan kaznacej			
	Teleegeni			

A ç a a r i : Bu mundyj kirelte bıcıkten eki bıcık cijp turat, biryysi telegén kiziniň koňna kvitansija (kere) bıcık bolor, biryysi akcalá kozo kassaga varar.

21 № forma

				salkoj akcaspы
akcadың toozъn toolo turguspaj bıcık-le cižin				
berzin dep çoptep turum.				

Provlenijanyp predsedateli..... kol salar çeri

Akcaspы koňna algan

R A S P I S K A

1931 çыlda	kynde			
kolxostyң	kandыj kerekke съгар akca alds			
		kerekke koňpa		
solkoj akca aldym. Bu akcaspы kandыj nemege съgarganын				berer øji 5 kynnin
	etkyugwej съgargan akcaspы vojyn kassaga tavъştыгыр beret			
azu bolbos				
boldym. Ol emeze akcaspы (otcetnyj) kere bicekterin provlenijaga, ol emeze				
	akca seberleer kassaga			№ scetko
tavъştыгыт.				

Ezili ejinde algan akcany nege coggargan dep kere bicekterdi (otcott), olemente akcany vojyl verbes bolzo, vi raspiska bicik aaýpca vi algan akcany ermek çokton neker alýr turat.

Kolym saldym.....

22 № forma

..... Almargy (kladovoj-go)
degen kolxoznika berzin.

NE ATTU NEME BERER	Kanca toolu	Beske salganda kanca	Bastravaaz'

Provlenijany predsedateli..... Scetovod.....
Algan kizi.....
1931 çylda..... " kynde
№ clen knizkee bergenin cijdim
Almarci (kladovscik).....

23 № forma

Kolxozniktorgo neme bergen vedomos

(akça bergeni, aş eske produkt bergeni)

193..... çy..... " kynde

Eecil № №	KEMGE BERGEN	Mylsa № clen knizkee cijip saldyb	Ne is ulam bodoštro bergen	Toolo too- lop bergen- be emeze beskee bes- kelegen za	Bastrav- sumazb	Aldym dep kol salar ceri

- A ç a a r u : 1) Kolxoznik vi vedomos bicikke aldym dep kol salar tuzypda, ol algan nemeni turgusalä kolxoznikty clen knizkee cijip turar produkt kandy sort;
2) Bu vedomos biciki produkt sajyp başka eder, ol vedomos bolgonyn cijip turar.

Brigadirdън kynin sajn too berer bicigi

№ Наряд аајпса

193 չափ

— ajdъц turkunъна
— ucaskada

Mundýj išti iştep bydyrdı

IŞTI KEM İŞTEGEN	N e a t t u i ş i ş t e d i
Kanca çaan iş	
<u>İşti iştegenderdin toozъ</u>	
Er ulustan	
Vj ulustan	
Çazъ çetpegen ulustan	
<u>Neme tartar kyici</u>	
Attar	
Teeeler	
Masbnalar	
Өske çepsel	
<u>Yren aştan</u>	

193. съл. " kynde

Brigadir..... kol salar ceri

25 N° forma

„№ Almarga (klodovojga) maldың kursagънан berzin dep

Narjad - cakaruu

Хозяйствонъц вѣлгин вѣстар турган

193.....c.“ kynde

kol salar çeri

Ajlyk vedomos

degen koixosto ajda 193 çylda
 (mal bydyyzine başka) malga bergen bastra kursaqъ.

Ne attu kursak	Maldып тыпъ	İş işteer malъ	İş-turar mal- dьп oogъ	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram	Maldып тыпъ	Kilogram

- A ç a a r u : 1) Bu başka-başka vedomos bicikterdi biriktirip, bastra kol-
 xosko çapъs vedomos bicik turgusar.
 2) Maldып тыпъ toozъn ejerde kijnindegi kursaktъ bererde kan-
 ca mal boldъ onъ cijs turat.
 3) Bu vedomos biciki, narjad bicikten kore, çakaruu bicikter-
 den kore, raspiska bicikterden kore onъ scetovot turguzъp
 çazap salar ucurlu.

№ Nakladnoj

Kemge
 Kemnen
 Ijp turgan

NE ATTU NEME IJP TURGAN	Too zъ	Beske salgau- da kanca

Миң bydyre çettirip berer onъ usun kariuzzpa turatan
 dep kolxoznik.

Beskelegen nemeni aldым almardып № knigege № stra-
 nitsaga cijsdim.

193 çы " kynde

Almarci (klodovşcik)

İştep bergen kynniñ kycine bodoştro (litir-le) yleştirgen syttin

V e d o m o s

193 çylda „ “ kynnen ajdan ala, „ “ kynine
ajnpa çetre (on kynde).

KEMGE BERDI	Ajdañ kynderi						Basirazz ... № clen knizkege çijp salgan	Aldam dep kol salar çeri
	—	—	—	—	—	—		

Kolxostyň kireltezin toolop cottop alary

Вытъыгъ çyldaq artyp kalgan produktalarъ, vaza vi çyldып icin-de iştep algan produktalarъ oncozъ kolxostyň aru kireltezine kozylar ucurlu.

1. Kursaka kerekty aștar, texniqe kul'tura aștar, ogorotton algan maala azъ.

2. Malga kerekty kursaktar (өлөң, tazıldı maala azъ, salgan).

3. Maldan algan produktsijazъ: syt, sarçu pystak, et, tyk, tere, çumtyrtka, kuş, krolik, cocko, kontroktatsija azъra bergen malъ.

4. Çyl evre өskө welyk xozajstvonaq kirelte bolyp kirgen produktalarъ (adarunaq, bolyp taçypnaq, aندагапнаq onon-do өskө işten),

5. Kolxos војцпьи izineq başka işke vägър iştep algan akcalarъ kirelte bolor (өskө kolxostorgo vägър iş işteerge boluşkanъ aldyndaq çurttu ulustarga bolüşkanъ-aş cacarъ, kыra syrerى, kыra keze-ri, aş sogorъ, aş tartarъ, onon-do өskө izine bolüşkanъ).

6. Uzanyp turup iştep algan nemeni sadyp turganъ, litr sъr'e satkanъ, yrelgen sъngan temerlerdi, telenirdi, cesti, kuulınp satkanъ, ol satkan nemenen kirgen akcazъ kolxostyň kireltezi bolor.

Kolxostogъ kireleni vi çoľvyla yleştirip turat.

1. Xozjastvo keregene smete bicik aaýpса cыkan сыгaltazъ, (yrelgen sъngan ook-teek nemeni çazadър alganъ).
2. Başkaruu keregine cыkan smete bicik aaýpса сыгaltazъ, oo сыгaltazъ 2 protsentten aşpas ucurlu.
3. Maşыna traktordъη stansijaga teler telyzi.
4. Yren fond azъ.
5. Straxovoj yren fond azъ.
6. Kursaka fond сыgarganъ.
7. Bu çыlgъ çыlda telөr vozodoton kredit akcalardъ, baza ol kredit akcalarga tyşken варъшты telerjeni.
8. Mal aşka tyşken kalandъ telerine, stroxovoj çuuşty telerine.
9. Kolxostъη yleşpes çeezenezine сыgargan fond akcazı.
10. Con izine kerekty eske fond akcalarga akca сыgaragъ.
11. Kolxozniktardъη biriktirgen çeezenezine kere, kolxozniktarge akca сыgaragъ berer, ol akcany kolxozniktardъη ortozъnda biriktirgen çeezeneң kere yleştirer.

Ol yleştirgen çeezeneң artыр kalgan akcadь-da așty-da bastra kolxozniktardъη ortozъnda yleştirgen onъ yleştirerde iștep bergen iştiň kynniň kycineң kere yleştirip berer.

Kolxostordъη paevoj akcany ortozъnda, yleştirbes çeezeneң ortozъnda kandyj kivyltъr salatan nemeni, baza çыl ewre iștegen izin bastra cottop bodop alъp otcot turgasarъ, S.S.R. Sojustъη cer başkaruu komisarijattың-la, kolxostordъη tөs başkaruňdъη bergen çakarу çakyltany kyjvaj iștep turar.

Kolxostъη scetovodstvo biciki vi cijlgen forma bicik aaýpса iștezin dep berip turgan, tınpъ Orgstroj dep organizatsija kanca kanca otdelnijalarda bicikke vazъp çat, kanca uk albatanъq tiline kесyrip turgan, vi scetovodstvo iştiň formolarың kolxostordъη suraganыңca Orgstroj ijip turar.

Kolxostorda turgan kolxos izine boluştı pridpriyatijalardъη izin cottop alarыna, baza kolxostorda çanqdañ iștep turgan turalardъη izin cottop alar forma bicikter onco kolxostorga ulalъp beriler.

Respublikterdin, oblastordъη, çaka çurttardъη kolxos başkaruuilarъ Ajmakań—rajopplъq kolxossojustaryn vi kolxostordъη çanq scetovodstvonъ çakşy bilip alzyn olorgo vi kerekte çazap bildirteer kerek. Kolxostorda scetovod boľp turgan kizilerdi, baza tınapç aň-

kolxosto scetovod boloton ulustardы çiip alyr kurs yyredy асър olordь oo yyredip alar kerek.

S.S.R. Sojustъц Albatъpъç çer keregin başka-rat komisarijadь Plan—çeeze keregenin sektoरь. Kollegijapъç cleni F. Konar.

S.S.R. Sojustъц-ia R.S.F.S.R-din Kolxostor-dыц төs başkaruulatъ-ia—Kredit-le—çeeze keregenin sektoरь provlenijapъç cleni P. Fedorets.

g. Moskva
1931 çы Mart ajdып 19 kynde.

Baazъ 20 akca

Цена 20 коп.

С. Х. 2.

Ойрот.

Л3799

Н
3-55

Основные положения простейшего финансово-производственного учета в колхозах
Перевод с русского К. ФИЛАТОВ

На ойротском языке

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СССР.
Москва, центр, Никольская, 10